

Vadlīnijas par darbu ar kases aparātiem un kases sistēmām cenu paralēlās atspoguļošanas un latu un *euro* vienlaicīgās apgrozības periodā

Vadlīniju izstrādes mērķis ir skaidrot likumprojektā „*Euro* ieviešanas likums” (turpmāk – EIL)¹ noteikto regulējumu attiecībā uz kases aparātiem un kases sistēmām (turpmāk – kases aparāts), to tehniskajām prasībām un samaksu apliecinājošiem dokumentiem cenu paralēlās atspoguļošanas un latu un *euro* vienlaicīgās apgrozības periodā. Vadlīnijās tiek minēti vispārīgie principi un speciālie principi, kas attiecas uz jautājumiem, kas saistīti ar kases aparātu lietošanu un samaksu apliecinājošo dokumentu izsniegšanu darījuma partnerim (preču pircējam vai pakalpojumu saņēmējam).

1. Vispārīgie principi

Atbilstoši EIL 1.pantā sniegtajiem terminu skaidrojumiem:

- vienlaicīgas apgrozības periods ir laika posms, kurā skaidras naudas norēķinos vienlaicīgi lieto latos un *euro*;
- paralēlās atspoguļošanas periods ir laika posms, kurā preču un pakalpojumu cenas norāda gan latos, gan *euro*.

Preču un pakalpojumu cenu paralēlās atspoguļošanas periods sākas trīs mēnešus pirms *euro* ieviešanas dienas, t.i., **no 2013.gada 1.oktobra** un ilgst sešus mēnešus pēc *euro* ieviešanas dienas, t.i., **līdz 2014.gada 30.jūnijam**.

Latu un *euro* vienlaicīgas apgrozības periods ir divas nedēļas, sākot ar *euro* ieviešanas dienu, t.i., **no 2014.gada 1.janvāra līdz 2014.gada 15.janvārim**.

Atbilstoši EIL 13.panta otrajai daļai cenu paralēlās atspoguļošanas periodā dokumentos, kas apliecina par darījumu saņemto samaksu – kases čekos, numurētās un Valsts ieņēmumu dienestā reģistrētās kvītīs **darījumu kopsummu** norāda latos un *euro*, ievērojot Padomes noteikto maiņas kursu un šā likuma 6.pantā noteiktos noapaļošanas principus.

¹ Piezīme: Pēc EIL pieņemšanas, vadlīnijās vārds „likumprojekts” tiks aizvietots ar vārdu „likums”.

**Kases čekā uzrādāmā informācija cenu paralēlās
atspoguļošanas un latu un *euro* vienlaicīgās apgrozības periodā**

Darījumu kopsummas uzrādīšana kases čekā cenu paralēlās atspoguļošanas periodā				
01.10.2013.		līdz		30.06.2014.
Norēķinu veidu piemēri		Latu un <i>euro</i> vienlaicīgās apgrozības periods		No 01.07.2014.
		no 01.01.2014. līdz 15.01.2014.		
skaidra nauda	- cenas čekā tikai latos; - PVN tikai latos; - darījumu kopsumma čekā latos un <i>euro</i> ; - samaksu saņem latos; - atlikumu izdod latos.	- cenas čekā tikai <i>euro</i> ; - PVN tikai <i>euro</i> ; - darījumu kopsumma čekā latos un <i>euro</i> ; - samaksu saņem gan latos, gan <i>euro</i> ; - atlikumu izdod <i>euro</i> .	- cenas čekā tikai <i>euro</i> ; - PVN tikai <i>euro</i> ; - darījumu kopsumma čekā latos un <i>euro</i> ; - samaksu saņem <i>euro</i> ; - atlikumu izdod <i>euro</i> .	- cenas čekā tikai <i>euro</i> ; - PVN tikai <i>euro</i> ; - darījumu kopsumma tikai <i>euro</i> ; - samaksu saņem <i>euro</i> ; - atlikumu izdod tikai <i>euro</i>
bezskaidra nauda	- cenas čekā tikai latos; - PVN tikai latos; - darījumu kopsumma čekā latos un <i>euro</i> ; - norēķins saņemts latos.	- cenas čekā tikai <i>euro</i> ; - PVN tikai <i>euro</i> ; - darījumu kopsumma čekā latos un <i>euro</i> ; - norēķins saņemts <i>euro</i> .	- cenas čekā tikai <i>euro</i> ; - PVN tikai <i>euro</i> ; - darījumu kopsumma čekā latos un <i>euro</i> ; - norēķins saņemts <i>euro</i> .	- cena čekā tikai <i>euro</i> ; - PVN tikai <i>euro</i> ; - darījumu kopsumma tikai <i>euro</i> ; - norēķins saņemts <i>euro</i> .
dāvanu kartes	- cenas čekā tikai latos; - PVN tikai latos; - norēķins saņemts latos	- cenas čekā tikai <i>euro</i> ; - PVN tikai <i>euro</i> ; - norēķins saņemts <i>euro</i> .	- cenas čekā tikai <i>euro</i> ; - PVN tikai <i>euro</i> ; - norēķins saņemts <i>euro</i> .	- cenas čekā tikai <i>euro</i> ; - PVN tikai <i>euro</i> ; - norēķins saņemts <i>euro</i> .
anulējot iepriekš reģistrētu pirkumu	- darījumu kopsumma čekā latos un <i>euro</i> ;	- darījumu kopsumma čekā latos un <i>euro</i> ; - PVN tikai <i>euro</i> ;	- darījumu kopsumma čekā latos un <i>euro</i> ; - PVN tikai <i>euro</i> ;	- darījumu kopsumma čekā tikai <i>euro</i> ;

	- PVN tikai latos; - naudu atgriež latos.	- naudu atgriež <i>euro</i> .	- naudu atgriež <i>euro</i> .	- PVN tikai <i>euro</i> ; - naudu atgriež <i>euro</i> .
--	--	-------------------------------	-------------------------------	--

EIL 13.panta otrajā daļā noteiktas minimālās prasības attiecībā uz kases čekos uzrādāmo informāciju cenu paralēlās atspoguļošanas periodā. Kases aparātu lietotājiem ir tiesības cenu paralēlās atspoguļošanas periodā kases čekā arī preču un pakalpojumu cenas norādīt latos un *euro*.

2. Kases čekā uzrādāmā informācija

2.1. Cenu paralēlās atspoguļošanas periodā no 2013.gada 1.oktobra līdz 2014.gada 1.janvārim

Preču un pakalpojumu cenu paralēlās atspoguļošanas periods sākas trīs mēnešus pirms *euro* ieviešanas dienas, bet ne ātrāk par dienu, kad Padome noteikusi maiņas kursu, un ilgst sešus mēnešus pēc *euro* ieviešanas dienas.

Kases čekā nodrošina tādu rekvizītu uzrādīšanu, kas noteikti normatīvajos aktos, kas reglamentē nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu tehniskajās prasības.

Bez citiem obligātajiem rekvizītiem kases čekā (piemērs Nr.1) sākot ar 2013.gada 1.oktobri jāuzrāda reģistrēto darījumu kopsumma **latos un *euro***.

Ja iespējams, čekā norāda arī Padomes noteiktos maiņas kursu latu nomaiņai pret *euro*.

Piemērs Nr.1

Čeka izsniedzēja nosaukums Reģistrācijas kods Juridiskā adrese Č E K S	
Grāmata	7.03
Akvareļu krāsu komplekts	3.51
-----	-----
KOPĀ LVL:	10.54*
*summas konvertācija €:	15.00
Valūtas kurss:	0.702804
Saņemtā skaidrā nauda LVL:	15.00
Izdots LVL	4.46
-----	-----

**Piemērā minētais valūtas kurss ir pieņemts un nav uzskatāms par Padomes noteikto maiņas kursu.*

2.2. Latu un euro vienlaicīgās apgrozības periodā – divas nedēļas no 2014.gada 1.janvāra, t.i., līdz 2014.gada 15.janvārim

Vienlaicīgas apgrozības periods ir divas nedēļas, sākot ar *euro* ieviešanas dienu.

Kases čekā nodrošina tādu rekvizītu uzrādīšanu, kas noteikti normatīvajos aktos, kas reglamentē nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu tehniskajās prasības.

Kases aparāta lietotājam, latu un *euro* vienlaicīgās apgrozības periodā jānodrošina, ka darījuma partnerim no kases čekā (piemērs Nr.2) uzrādītajiem datiem skaidri un nepārprotami iegūstama un saprotama šāda informācija:

- reģistrēto darījumu kopsumma naudas izteiksmē – **latos un euro**;

Kases aparāta lietotājs skaidras un nepārprotamas informācijas iegūšanai **var** kases čekā nodrošināt arī šādu informāciju:

- ja norēķins veikts latos – saņemtās summa konvertācija *euro*;
- ja norēķins veikts *euro* – saņemtās summas konvertācija **latos**;
- izdotās skaidrās naudas summa (atlikums) – **latos un euro**.

Ja iespējams čekā norāda arī Padomes noteiktos maiņas kursu latu nomaiņai pret *euro*.

Piemērs Nr.2

Čeka izsniedzēja nosaukums Reģistrācijas kods Juridiskā adrese Č E K S	
Grāmata	10.00
Akvareļu krāsu komplekts	5.00
-----	-----
KOPĀ €:	15.00*
* summas konvertācija LVL:	10.54
Valūtas kurss:	0.702804
Saņemtā skaidrā nauda LVL:	15.00
Konvertācija €	21.34
Izdots €	4.46
Izdodamās summas konvertācija LVL:	6.35
-----	-----

**Piemērā minētais valūtas kurss ir pieņemts un nav uzskatāms par Padomes noteikto maiņas kursu.*

2.3. Cenu paralēlās atspoguļošanas periodā līdz 2014.gada 30.jūnijam

Preču un pakalpojumu cenu paralēlās atspoguļošanas periods ilgst sešus mēnešus pēc *euro* ieviešanas dienas.

Kases čekā nodrošina tādu rekvizītu uzrādīšanu, kas noteikti normatīvajos aktos, kas reglamentē nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu tehniskajās prasības.

Bez citiem obligātajiem rekvizītiem kases čekā (piemērs Nr.3) līdz 2014.gada 30.jūnijam čekā jāuzrāda reģistrēto darījumu kopsumma **euro un latos**.

Piemērs Nr.3

Čeka izsniedzēja nosaukums Reģistrācijas kods Juridiskā adrese Č E K S	
Grāmata	10.00
Akvareļu krāsu komplekts	5.00
-----	-----
KOPĀ €:	15.00*
* summas konvertācija LVL:	10.54
Valūtas kurss:	0.702804
Saņemtā skaidrā nauda €:	20.00
Izdots €	5.00
-----	-----

**Piemērā minētais valūtas kurss ir pieņemts un nav uzskatāms par Padomes noteikto maiņas kursu.*

3. Kases aparātu kontroles un dienas (perioda) finanšu pārskatā norādāmā informācija

Kases aparātu kontroles (X pārskats) un dienas (perioda) (Z pārskats) finanšu pārskatā nodrošina tādu rekvizītu uzrādīšanu, kas noteikti normatīvajos aktos, kas reglamentē nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu tehniskajās prasības.

3.1. Informācija X pārskatā cenu paralēlās atspoguļošanas un latu un euro vienlaicīgās apgrozības periodā

Kases aparātu tehniskās prasības nosaka, ka fiskālās atmiņas dati tiek izmantoti kontroles finanšu pārskata brīdī – X pārskatā.

Preču un pakalpojumu cenu paralēlās atspoguļošanas periodā X pārskatā reģistrēto darījumu kopsummas naudas izteiksmē no 2013.gada 1.oktobra līdz 2014.gada 1.janvārim norāda latos, bet paralēlās

atspoguļošanas un vienlaicīgās apgrozības periodā no 2014.gada 1.janvāra līdz 2014.gada 30.jūnijam – tikai *euro*.

Šīs prasības attiecas arī uz aprēķinātajām un X pārskatā uzrādītajām nodokļu summām.

3.2. Informācija Z pārskatā cenu paralēlās atspoguļošanas un latu un *euro* vienlaicīgās apgrozības periodā

Kases aparātu tehniskajās prasībās noteikts, ka kases aparātam ir nedzēšamā elektroniskā atmiņa vai nedzēšamā elektroniskā un fiskālā atmiņa (Grand Total).

Darījumu kopsumma naudas izteiksmē tiek ierakstīta nedzēšamajā elektroniskajā atmiņā un uzrādīta Z pārskatā.

3.2.1. Cenu paralēlās atspoguļošanas periodā no 2013.gada 1.oktobra līdz 2014.gada 1.janvārim

Kases aparātu lietotājs nodrošina, ka:

- nedzēšamajā elektroniskajā atmiņā tiek fiksēta darījumu kopsumma **latos**;
- aprēķinātās un Z pārskatā uzrādītās nodokļu summas uzrāda **latos**.

3.2.2. Latu un *euro* vienlaicīgās apgrozības periodā – divas nedēļas no 2014.gada 1.janvāra, t.i., līdz 2014.gada 15.janvārim.

Euro ieviešanas dienā vai ātrāk apkalpojošais dienests nodrošina elektroniskās atmiņas vai fiskālās atmiņas nomaiņu.

Apkalpojošais dienests pirms nedzēšamās elektroniskās vai fiskālās atmiņas nomaiņas:

- izdrukā Z pārskatu ar norādīto darījumu kopsummu latos;
- kases aparāta tehniskajā pasē norāda šādu informāciju:
 - datumu, kurā veikta nedzēšamās elektroniskās vai fiskālās atmiņas nomaiņa;
 - pirms nedzēšamās elektroniskās vai fiskālās atmiņas nomaiņas izdrukātajā Z pārskatā norādīto darījumu kopsummu latos.

Apkalpojošais dienests pēc nedzēšamās elektroniskās vai fiskālās atmiņas nomaiņas Z pārskatā darījumu kopsummu *euro* sāk skaitīt no vērtības „0”.

Kases aparātu lietotājs nodrošina, ka:

- pirms Z pārskata izdrukāšanas, kases aparāts nodrošina latu konvertāciju uz *euro*;
- nedzēšamajā elektroniskajā vai fiskālajā atmiņā tiek fiksēta darījumu kopsumma *euro*;
- aprēķinātās un Z pārskatā uzrādītās nodokļu summas uzrāda *euro*.

3.2.3. Cenu paralēlā atspoguļošanas periodā līdz 2014.gada 30.jūnijam un turpmākajā periodā

Kases aparātu lietotājs nodrošina, ka:

- nedzēšamajā elektroniskajā vai fiskālajā atmiņā tiek fiksēta darījumu kopsumma tikai *euro*;
- darījumu kopsummu *euro* ieraksta nedzēšamajā elektroniskajā vai fiskālajā atmiņā.

4. Kases aparāta žurnālā aizpildīšana

Kases aparāta žurnāls (turpmāk – žurnāls) tiek aizpildīts pamatojoties uz Z pārskata datiem. Cenu paralēlās atspoguļošanas periodā līdz 2014.gada 1.janvārī žurnāla aizpildīšana nemainās.

Latu un *euro* vienlaicīgas apgrozības periodā un – divas nedēļas no 2014.gada 1.janvāra žurnālu papildina ar ailēm, lai varētu uzrādīt no kases aparāta izņemto naudas summu žurnālā gan latos, gan *euro*.

Ja kases aparāta lietotājs pirms 2014.gada 1.janvāra nodrošina ka darījumu kopsumma tiek norādīta *euro*, ievērojot Padomes noteikto maiņas kursu un EIL likuma 6.pantā noteiktos noapaļošanas principus, tad žurnālā reģistrēto darījumu kopsummu uzrāda latos konvertējot *euro* atpakaļ uz latiem, ievērojot Padomes noteikto maiņas kursu un EIL likuma 6.pantā noteiktos noapaļošanas principus.

5. Informācijas uzrādīšana numurētās un Valsts ieņēmumu dienestā reģistrētās kvītīs

Samaksu apliecinajos dokumentos – čekos un VID reģistrētajās kvītīs atbilstoši EIL 13.panta otrajai daļai darījuma kopsummas cenu paralēlās atspoguļošanas periodā uzrādāmas *euro* un latos (piemērs Nr.4).

Pārdevējs /
pakalpojuma sniedzējs

1.eks.

Skaistumkopšanas salons SIA „Margrietiņa”

nosaukums (fiziskai personai vārds, uzvārds)

Nod.maks. reģ.kods
vai
PVN maks. reģ.Nr.

4	0	0	0	5	9	0	7	6	8	1
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Kalnu iela 9 - 10, Rīga, LV-5009

juridiskā (fiziskai personai deklarētās dzīvesvietas) adrese

Pircējs /
pakalpojuma saņēmējs

Bruno Avotiņš

nosaukums (fiziskai personai vārds, uzvārds)

Nod.maks. reģ.kods
vai
PVN maks. reģ.Nr.

1	6	0	8	7	5	1	0	1	1	3
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Priežu gatve 12, Rīga, LV-5001

juridiskā (fiziskai personai deklarētās dzīvesvietas) adrese

Kvīts AA (sērija) Nr. 771000 2013.gada 25.novembrī
(mēnesi raksta vārdiem)

*** Kvīts numura reģistrēšanas datums VID 2013.gada 31.janvārī**

Preču nosaukums (pakalpojuma veids)	Daudzums (apjoms)	Cena	Vērtība	Atlaide	PVN likme %	PVN summa	Kopējā summa (ar PVN)
<i>Friziera pakalpojumi</i>	<i>1 gab.</i>	<i>Ls16,39</i>	<i>Ls 16,39</i>		<i>22%</i>	<i>Ls 3,61</i>	<i>Ls 20,00</i>

Darījuma kopējā summa (ar PVN) **Ls 20,00**
EUR 14.06

Divdesmit lati un 00 santīmi

*Darījuma kopējā summa vārdiem,
santīmi cipariem*

N.Cipariņš

Izsniedza
(paraksts un tā atšifrējums)

B.Avotiņš

Saņēma
(paraksts un tā atšifrējums)